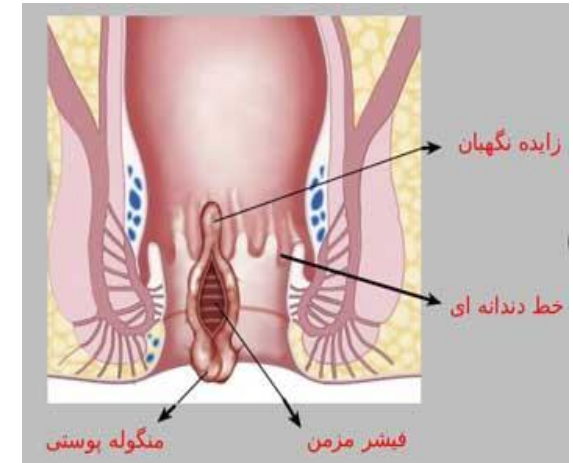

فیشر آنال یا شقاق مقعد یک بیماری است که به صورت زخمی در مخاط ناحیه مقعد خود را نشان می‌دهد، این زخم در محل تقاطع مخاط و پوست ناحیه مقعد و به طرف ناحیه مقعد و خط دندانه‌ای پدیدار می‌گردد. بیشتر اوقات در ناحیه میانی خلفی ظاهر می‌شود ولی ممکن است در هر قسمتی از اطراف مقعد ظاهر شود.

علت این بیماری چیست؟
 علت این بیماری، ایجاد خراشیدگی در پوست مقعد به دنبال اسهال طولانی مدت یا یبوست است. فیشرهائی که در محل‌های غیرعادی و متعدد باشند ممکن است در بدخیمی‌ها و بیماری‌های التهابی روده و یا در HIV، بیماری‌های عفونی مثل توبرکولوز و یا سفلیس دیده شود. در تروماها هنگام روابط جنسی و یا شیمی‌درمانی هم ممکن است دیده شود.

زخم مقعد چه علائمی ایجاد می‌کند؟
 افراد مبتلا به این بیماری معمولاً با درد هنگام اجابت مزاج

مراجعه می‌کنند و گاهی نیز از خروج چند قطره خون همزمان با اجابت مزاج شاکی هستند. بعضی از بیماران از درد شدیدی که چند ساعت پس از اجابت مزاج تداوم دارد شاکی هستند. البته باید بیماران بدانند که علیرغم درد شدید و همراهی با خونریزی، این عارضه بیماری خطرناکی نمی‌باشد. خراشیدگی در پوست مقعد، باعث انقباض عضله داخلی مقعد می‌شود و این انقباض باعث ایجاد درد شدید به خصوص در هنگام دفع مدفوع و بعد از دفع مدفوع و خونریزی در هنگام دفع مدفوع می‌شود.

انواع این بیماری کدام است؟

- ۱- نوع حاد: زخم سطحی است و با درمان دارویی بهبود حاصل می‌شود.
- ۲- نوع مزمن: فرد سابقه چندین مرتبه درد های مشابه دارد و زخم عمقی است و با برجستگی در مجاور مقعد همراه است. درمان این گروه افراد مشکل تر است و به جراحی نیاز پیدا می‌کنند.

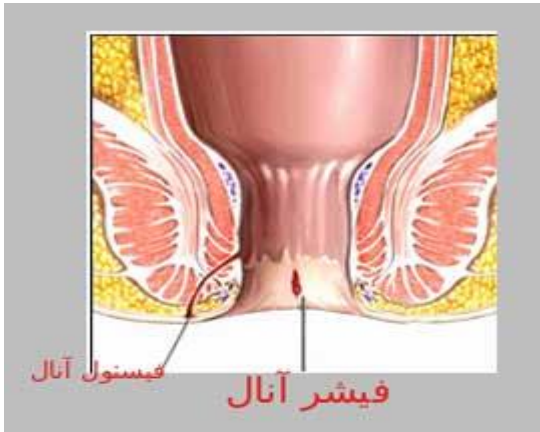
روش درمان در انواع حاد چگونه است؟
 برای درمان این بیماری چند روش وجود دارد که بطور همزمان استفاده می‌شوند و تا تاثیر کامل، به حدود ده روز زمان نیاز است.
الف) استفاده از موادی که حجم مدفوع را زیاد می‌کنند و باعث نرم شدن مدفوع می‌شوند: با رعایت رژیم غذایی حاوی مواد غذایی فیبردار مانند کلم، کاهو، خیار، سیب همراه پوست آن، میوه جات، خاکشیر محلول در آب، اسفزه محلول در آب، انجیر خشک که آب انداخته شده است و یا دارو هایی مثل پسیلیوم، شربت لاکتولوز یا شربت منیزیم می‌توان به این هدف دست یافت.

ب) نشستن در لگن آب گرم حاوی چند قطره بتادین روزانه سه تا پنج مرتبه و هر بار به مدت حدود بیست دقیقه.
ج) استفاده از داروهای کاهش دهنده درد که شامل پماد بی حسی لیدو کائین بطور موضعی یا داروهای مسکن خوراکی است.

د) استفاده از داروهایی که باعث افزایش خونرسانی به این ناحیه می‌شوند: مانند پماد نیترو گلیسرین. این پماد با اتساع عروق خونی ناحیه مقعد باعث افزایش خونرسانی به آن می‌شود و در نتیجه به ترمیم زخم سرعت می‌بخشد. البته استفاده از این دارو در بعضی افراد باعث سوزش در محل استفاده یا سر درد می‌گردد. روش استفاده از آن بطور موضعی روی زخم مقعد ۲-۳ مرتبه در روز است. درمانهای فوق تقریباً همیشه باعث بهبود فیشر حاد می‌شود.

فیشر یا شقاق مقعد چیست؟

بیمارستان گلدیس شاهین شهر - واحد آموزش به بیمار

تهیه و تنظیم: صدیقه کمانی - سوپروایزر آموزش سلامت

پائیز ۱۴۰۲ - کد پمفلت: AW7-05

مجدد را الزامی می کند هزینه مربوط به تهیه این دارو به نسبت زیاد است . با در نظر گرفتن مدت عمل - راحتی استفاده از بوتیلیوم توکسین - هزینه درمانی - عوارض بسیار کم بعد از عمل می توان این طریق درمانی غیرتهاجمی را انتخاب کرد.

تحقیقات نشان می دهد تزریق بوتیلیوم توکسین بهترین طریق درمان غیرتهاجمی فیشر آنال است که نتایج شبیه عمل های جراحی قطع اسفنکتر را دارد ولی عوارض بی - اختیاری مدفوع را ندارد.

پس از عمل جراحی چه مدت استراحت در بیمارستان و منزل نیاز است؟

مدت بستری ۲-۱ روز است و مدت استراحت در منزل بین ۳-۵ روز می باشد.

پس از عمل چه اقداماتی را باید انجام داد؟

پس از عمل تا حدود یک ماه روشهای درمانی ارائه شده در قسمت درمان انواع حاد فیشر را باید بکار بست.

منبع: کتاب داخلی جراحی - برونر سوارث ۲۰۰۸
سایت بیمارستان: www.goldis.mui.ac.ir

شوند ولی در فیشر مزمن فقط در نیمی از موارد باعث رفع علائم می شود و بقیه افراد نیاز به جراحی دارند.

توجه: هرگز بدون دستور پزشک اقدام به درمان خودسرانه نکنید.

روش درمان در انواع مزمن چگونه است؟

انواع مزمن که به به درمان دارویی جواب ندهند باید تحت جراحی قرار گیرند . روش جراحی به این صورت است که قسمتی از عضله داخلی مقعد که دچار انقباض شده است برش زده می شود. این امر باعث می گردد که انقباض رفع شود و درد بیمار از بین برود . پس از رفع درد ، زخم مقعد تدریجا" بهبود خواهد یافت. پس از عمل درد مربوط به بیماری از بین می رود ولی درد مربوط به برش و انجام جراحی تا چند روز تداوم دارد.

آیا عمل جراحی با عارضه ای همراه است؟

انجام جراحی در بعضی افراد باعث بی اختیاری مختصری در دفع گاز می شود که تدریجا" پس از چند ماه مرتفع خواهد شد . در بعضی افراد خونریزی تداوم خواهد داشت که پس از دو هفته رفع می شود و بعضی افراد پس از عمل احتباس ادرار پیدا می کنند که پس از ۲۴ ساعت رفع می شود .

درمان جایگزین: با تزریق دارویی به نام بوتولونوم به طور

موضعی به داخل عضله مقعد ، می توان انقباض آن را رفع نمود . تاثیر این روش پس از حدود یک هفته ظاهر می شود و احتمال بازگشت بیماری نیز وجود دارد که نیاز به تزریق